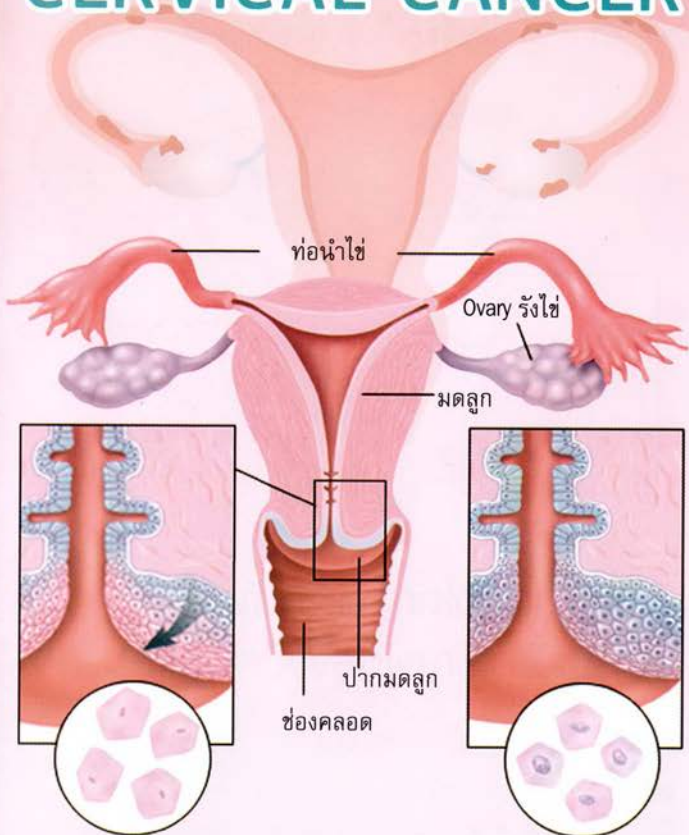

มะเร็งปากมดลูก

CERVICAL CANCER

Normal cervical epithelial cells

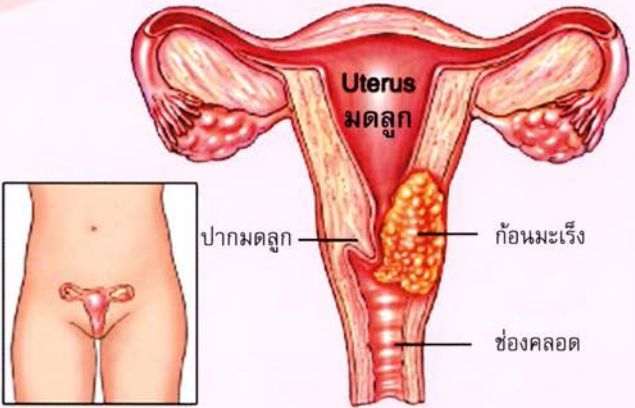
Mild dysplasia

สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
268/1 ถนนพระรามหก เขตราชเทวี กทม. 10400
โทร. 0 2354 7025

มะเร็งปากมดลูก

เป็นมะเร็งที่พบมากเป็นอันดับ 2 ในผู้หญิงไทยด้วยสถิติของผู้เสียชีวิตเฉลี่ยสูงถึง 14 รายต่อวัน ในประเทศไทย พบผู้ป่วยรายใหม่เฉลี่ยสูงถึง 6,000 คนต่อปี

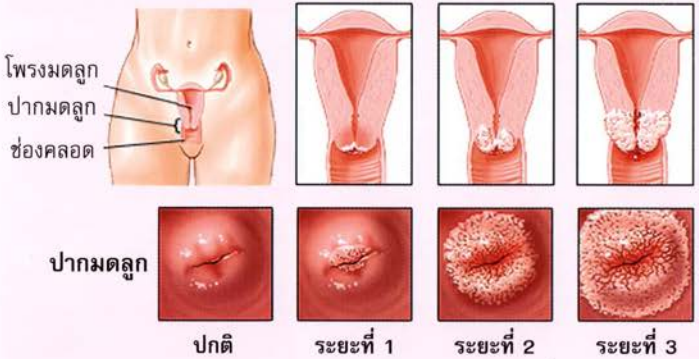

ติดต่อได้ทางเพศสัมพันธ์ สตรีในวัยเจริญพันธุ์จึงมีความเสี่ยงสูง

ดังนั้น ผู้หญิงทุกคนจึงควรให้ความสำคัญในเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัส HPV และรับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกอย่างสม่ำเสมอ

โรคมะเร็งปากมดลูก เกิดจากเชื้อไวรัส HPV หรือเรียกกันว่า **ไวรัสหูด** ไวรัสชนิดนี้ติดต่อจากการสัมผัสส่วนใหญ่เป็นการสัมผัสทางเพศสัมพันธ์ที่ทำให้มีรอยถลอกของเยื่อบุผิว และ**เชื้อไวรัสจะเข้าไปที่เนื้อเยื่อผิวของปากมดลูก** ทำให้ปากมดลูกมีการเปลี่ยนแปลงของเนื้อเยื่อ หากมีการติดเชื้อเรื้อรังเป็นเวลานาน เนื้อเยื่อปากมดลูกจะกลายเป็น**มะเร็งปากมดลูก**

มะเร็งปากมดลูก โรคร้ายที่อาจแฝงอยู่ในตัวคุณ โดยไม่รู้ตัว จะใช้ระยะเวลาในการก่อตัวของโรคนานกว่า 5-10 ปี นับจากช่วงแรกที่เซลล์บริเวณปากมดลูกเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง จนถึงระยะที่ภาวะของโรคอยู่ในระดับที่รุนแรงมากขึ้น โดยไม่ปรากฏอาการหรือสัญญาณใดๆ จึงเป็นเหตุให้ผู้ป่วยอาจไม่รู้ตัวเลยว่าได้ป่วยเป็นโรคมะเร็งแล้ว จนเมื่อเริ่มมีอาการปรากฏ แต่นั่นก็อาจหมายถึงโรคร้ายนี้ได้ลุกลามเข้าสู่ระดับที่รุนแรง และยากต่อการรักษาให้หายขาดได้

สัญญาณอันตรายที่บ่งบอกถึง โรคมะเร็งปากมดลูก

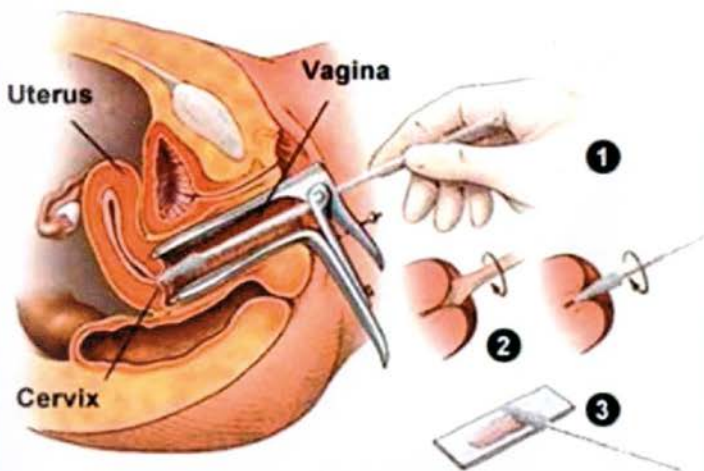
- มีเลือดประจำเดือนออกมาผิดปกติหรือมีระยะเวลา
นานกว่าปกติ
- รู้สึกเจ็บขณะมีเพศสัมพันธ์หรือมีเลือดออกหลังจาก
มีเพศสัมพันธ์
- มีตกขาวผิดปกติ
- มีช่องเหลวไหลจากช่องคลอดผิดปกติหรือมีเลือดออก
ในช่วงวัยหมดประจำเดือน

การตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก

1. ตรวจทางเซลล์วิทยา

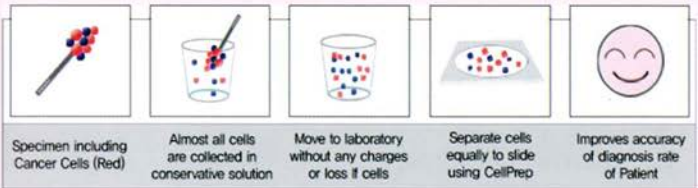
1.1 PAP SMEAR (แป๊ปสเมียร์)

เป็นวิธีดั้งเดิม โดยใช้ไม้ป้ายเก็บเซลล์บริเวณ
ปากมดลูก จากนั้นป้ายลงบนแผ่นสไลด์ และส่งตรวจทาง
ห้องปฏิบัติการ

1.2 LIQUID BASE CYTOLOGY (ตรวจหาเซลล์ ผิดปกติด้วยของเหลว)

เป็นวิธีแบบใหม่ ที่ใช้อุปกรณ์พิเศษเก็บเซลล์บริเวณปากมดลูก และเก็บในขวดน้ำยารักษาสภาพเซลล์ ข้อดีคือทำให้เซลล์ทั้งหมดมีการกระจายตัวสม่ำเสมอ ลดความผิดพลาดในการตรวจทางห้องปฏิบัติการ นอกจากนี้ยังสามารถตรวจหาสายพันธุ์ของไวรัส HPV ได้ในคราวเดียว

2. การตรวจค้นหาไวรัส HPV

เป็นการตรวจหาเชื้อ HPV ชนิดกลุ่มเสี่ยงสูงที่เป็นสาเหตุของมะเร็งปากมดลูก ต้องอาศัยการเก็บเซลล์ปากมดลูก ร่วมกับวิธี LIQUID BASE CYTOLOGY (ตรวจหาเซลล์ผิดปกติด้วยของเหลว)

WHAT YOU SHOULD KNOW ABOUT **HPV** VIRUS

ไวรัส HPV หรือไวรัสหูด มีมากถึง 200 กว่าสายพันธุ์ แต่มีกลุ่มเสี่ยงสูงในการทำให้เกิดมะเร็งปากมดลูก เพียง 14 สายพันธุ์ ได้แก่

1. ชนิดความเสี่ยงสูง หรือชนิดก่อมะเร็ง

(ONCOGENIC/HIGH RISK HPV, HR HPV)

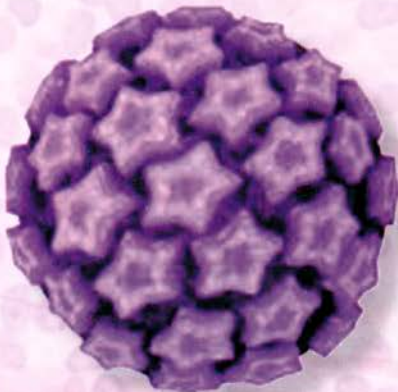
ซึ่งพบว่ามีความเกี่ยวข้องกับการเกิดมะเร็งบริเวณ ANO-GENITAL ระยะลุกลาม ได้แก่ สายพันธุ์ HPV 16,18, 31,33,35,39,45,5,52,56,58,68 และ 82 โดยสายพันธุ์ที่ก่อปัญหามากที่สุดคือ HPV 16 และรองลงมาคือ HPV 18

2. ชนิดความเสี่ยงต่ำ

กลุ่มนี้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเซลล์ปากมดลูก ในระดับต่ำ ส่วนใหญ่พบก่อให้เกิดหูดหงอนไก่ (GENITAL WARTS) บริเวณ ANO-GENITAL

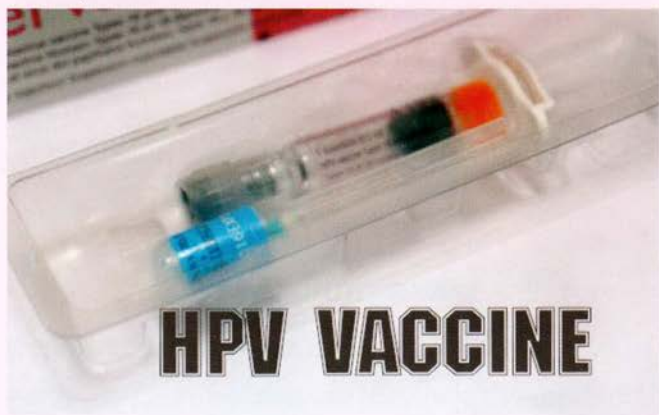
ได้แก่ สายพันธุ์ HPV 6,11,40,42,43,44,54,61,72,73 และ 81 ที่พบบ่อยคือ HPV 6 และ HPV 11

**Human
papillomavirus
(HPV)**

วัคซีนป้องกันไวรัส HPV

ดังที่เราทราบแล้วว่าไวรัส HPV เป็นสาเหตุของมะเร็งปากมดลูกสูงถึง 99.7% ดังนั้น การป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV ถือเป็น การป้องกันระดับปฐมภูมิ ในปัจจุบันมีการผลิตวัคซีนป้องกันการติดเชื้อ HPV สายพันธุ์ที่ 16 และ 18 ซึ่งสองสายพันธุ์นี้พบวก่อให้เกิดมะเร็งปากมดลูกได้สูงถึง 70% ในปัจจุบันมีวัคซีน 2 ชนิด

วัคซีนทั้งสองชนิดมีประสิทธิภาพสูงไม่แตกต่างกันในการป้องกันการติดเชื้อไวรัส HPV สายพันธุ์ที่ 16, 18 ซึ่งเป็นสายพันธุ์ซึ่งเป็นสาเหตุของมะเร็งปากมดลูกสูงถึง 70%

โรคมะเร็ง...เป็นโรคเรื้อรัง ดังนั้นการดูแลตนเองได้
จึงเป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับตัวผู้ป่วยเอง ขอเพียงมี
ความเข้าใจ ตั้งใจ และจำเป็นต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
ตลอดชีวิตของผู้ป่วย เป็นเรื่อง que ผู้ป่วยโรคมะเร็งทุกคน
สามารถทำได้ โดยการได้รับคำแนะนำจากแพทย์ พยาบาล
ผู้ให้การดูแลรักษาผู้ป่วย รวมทั้งความเข้าใจ การสนับสนุน
และการช่วยเหลืออย่างเหมาะสมจากครอบครัว

“
มะเร็งปากมดลูก
สามารถป้องกันได้
โดยการตรวจคัดกรอง
เพื่อค้นหารอยโรค
ก่อนมะเร็ง
”

สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
268/1 ถนนพระรามหก เขตราชเทวี กทม. 10400
โทร. 0 2354 7025